

Svetniki — ljubitelji in ljubljenci živalij.

(Po Fr. Lindenu priobčuje Jos. Volc.)

III.

Kakor o sveti Fortunati, tako beremo v življenju svetnikov tudi o drugih služabnikih Božjih, da se divje zveri niso drznile dotakniti njihovih svetih trupel. Mnogokrat so živali morali z ognjem in železom dražiti, da bi raztrgale svetnike, a vse zastonj. Samo nekatere zglede navajamo. — Sv. Januvarij (u. 305) je bil škof v Beneventu v Italiji. Ker je obiskaval po ječah kristijane, obsojen je bil v smrt. Po mnogih strahovitih mukah, ki ga pa niso umorile, vrgli so ga slednjič v levnjak. A levi so mu legli k nogam kot krotka jagnjeta. Nazadnje so ga obglavili.

Sv. Priska (u. 270) je bila hči plemenitih starišev. Komaj 13 let staro vklenjeno pripeljejo pred cesarja, češ, da je kristijana. Vladar je mislil, da mu bode lahka stvar odvrniti deklico od kristijanstva. Toda zastonj: niti obljube niti grožnje, tudi najstrašnejše muke je niso nagnile, da bi se odpovedala svojemu božjemu Ženinu. Grozoviti cesar zapové, da jo vržejo levom. Toda glej, tudi zveri ji ne storé nič žalega, marveč mirno ležejo k njenim nogam. Slednjič so tudi njo obglavili.

Jednako se je godilo tudi sv. Blandini. Ta stanovitna devica je bila ves dan privezana ob kolu sredi krvoločnih tigrov, a nijeden se je ni dotaknil. Isto se pripoveduje tudi o sv. Agapitu, petnajstletnem mladeniču (u. 275). Tudi njega so mučili na vse mogoče načine: topli ga z volovskimi žilami, štiri dni ga stradali, goreče oglje mu devali na glavo, zopet bičali, s kropom polivali, nad grmado za noge obesili, bili ga v obraz, da so mu zdrobili čeljusti, a ni se odpovedal Kristusu. Vrgli so ga zverinam, ki se pa niso dotaknile njegovega svetega telesa. Obglavljen je dosegel krono mučeništva.

IV.

Sv. Pavel (u. 341), imenovan »puščavnik«, je zapustil svet, ko je bil 22 let star, ter se je umaknil v egiptovsko puščavo Tebajdo in je tam živel 90 let v molitvi in pokori. Prvih 30 let ga je palma, ki je rastle poleg njegove votline, krepčala s svojim sokom in hranila s svojim sadjem. Ko se mu je pa povrnila 31. spomlad puščavniškega življenja, usahne palma. Toda Bog ne zapusti svojega služabnika. Kakor nekdanj preroku Eliju, tako je Bog sv. Pavlu 60 let vsak dan po krockarju pošiljal pol hleba kruha. Nekoč pa ga obišče drug slaven puščavnik, namreč veliki sv. Anton; pogovarjata se o sv. rečeh. — Kar zagledata krockarja, ki séde na drevo, se polagoma spusti na tla ter položi pred nju cel hleb kruha, pa zopet odleti. Sv. Anton se čudi, a sv. Pavel mu reče: »Glej, neskončno dobrotljivi in usmiljeni Gospod nama je podal kosilo. Že 60 let prejeman vsak dan po pol hleba kruha; ob tvojem prihodu pa je Kristus nama, svojima vojščakoma, podvojil obed.« Sedaj sta skupno povžila božji dar ter pristrčno zahvaljevala predobrega Boga.

V.

Leto pozneje je zopet sv. Anton obiskal sv. Pavla. Našel je klečečega, kakor bi molil, a bil je mrtev. Hotel je mrtvo truplo pokopati, a ni imel orodja, da bi skopal grob. V tej veliki zadregi pa, glej! hipoma priletita dva mogočna leva iz notranje puščave. Anton se ju zelo ustraši, ko ju zagleda. Pa k Bogu se obrne v molitvi in se zopet umiri in je brez straha, kakor bi videl dva golobčka. Leva pa dereta naravnost k mrtvememu truplu sv. starčka, ležeta z repom mahljaje k njegovim nogam in glasno zarjoveta ter razodevata sočutje in žalost, kakor vesta in znata. Potlej pa začneta tam blizo zemljo odkopavati s šapami. S tako vneto razmetavata pesek, kakor bi tekmovala med seboj, in napravita toliko jamo, kakor je človek velik. Potlej pa gresta z ušesi majaje pohlevno pripognena k sv. Antonu in mu ližeta roke in noge, kakor bi zahtevala plačilo za svoje delo. On pa je spoznal, da zahtevata blagoslov. Takoj začne Boga hvaliti, da tudi živali pričajo božje bitje, in pravi: »O Gospod, brez katerega volje ne pade ni list z drevesa ni vrabec s strehe, dodeli jima, kakor spoznaš za pravo.« Nato jima namigne z roko in takoj se odstranita na ono stran, od koder sta prišla.

O sv. Antonu pripoveduje sv. Atanzij, škof aleksandrijski, tudi to-le: Sveti puščavnik si je bil pripravil polje in ga obdeloval. Prihajale so pa divje zveri in so mu pokončavale polje. Ko jih nekoč Anton zasači pri tem zlobnem počenjanju, jim reče: »Zakaj mi delate to krivico, ko vam nisem ničesar prizadejal? — Pojdite v božjem imenu in ne hodite mi več le-sem!« Odslej se ni nobena več prikazala na tem kraju, kakor bi se bale ravnati zoper pokorščino.

Če vse nagaja . . .

Potrudil se je, kolikor se je mogel, no, pa je tudi prav zares lepo napisal: »Preljuba teta!« Potem je jel griziti držalo in premišljevati, kako bi postavil besede, da bi bilo teti Neži voščilo všeč. Pa kar nič dobrega mu ni hotelo priti na misel. »Komaj že čakam vsako leto —«, »Vaš veseli god —«, »dan svete Neže« — taki začetki so se mu ponujali, pa je le zmajeval z glavo in vse zavrgel. Sklenil je bil namreč napisati prav posebno, pa ne vsakdanje, navadno voščilo, ker je vedel, da bodo teta Neža njegovo pisemce pazno prebrali, pa tudi natančno presodili, kakor so pač kot učiteljica navajeni.

Glej, glej, saj še ne veste ne, kdo se je tako mučil! I, Cinkov Lojze je sestavljal list, Cinkov Lojze, no.

Naposled se vendar odloči, da prične s temi-le besedami: »Preokorna mi je beseda« —. Lojze pomoči, naredi najlepši veliki »p«, kar jih je še kdaj napisal, in besedica »preokorna« je bila že na papirju, ná, pri »mi« se mu pa nabere cela reč papirnatih nitek na pero, in nesrečni »mi« je bil prav